

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ทราบหลักเกณฑ์การรับช่วงสิทธิตามสัญญาประกันวินาศภัยว่ามีอยู่อย่างไร มีข้อเหมือนหรือข้อแตกต่างกับการรับช่วงสิทธิตามกฎหมายลักษณะหนี้ของไทย และการรับช่วงสิทธิตามกฎหมายต่างประเทศ หรือมีอย่างไร (2) การบังคับใช้กฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 880 มีปัญหาอย่างไรบ้าง

ผลการวิจัยพบว่าหลักเกณฑ์การรับช่วงสิทธิตามสัญญาประกันวินาศภัย ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 880 กับการรับช่วงสิทธิตามกฎหมายลักษณะหนี้ มาตรา 226 มาตรา 227 และมาตรา 229 มีข้อเหมือนกันคือเกิดขึ้นด้วยอำนาจแห่งกฎหมาย ส่วนข้อแตกต่างก็คือ วัตถุประสงค์ หรือเจตนารมณ์กฎหมาย โดยการรับช่วงสิทธิตามกฎหมายลักษณะหนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระงับหนี้ ส่วนการรับช่วงสิทธิตามสัญญาประกันวินาศภัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามความเป็นจริง และตามมาตรา 880 ของไทยกำหนดให้วินาศภัยนั้นต้องเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอกเท่านั้น จึงจะมีการรับช่วงสิทธิได้ ซึ่งมีหลักการการรับช่วงสิทธิคล้ายกับกฎหมายต่างประเทศดังระบุในงานนิพนธ์นี้ ส่วนในการบังคับใช้กฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 880 ก็มีข้อสงสัยและมีปัญหาเรื่องกฎหมายไม่ชัดเจนอยู่หลายประการ เช่น จำนวนค่าสินไหมทดแทน อายุความฟ้องคดีรับช่วงสิทธิ สิทธิในการคัดออกเบี้ยของผู้รับประกันวินาศภัย และสิทธิในซากทรัพย์ที่เอาประกันภัยไว้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 880 ให้มีข้อความชัดเจนและครบถ้วนดังที่ได้เสนอแนะคือ

1. จำนวนค่าสินไหมทดแทนให้แก้ไขเพิ่มเติมเป็นว่า “ผู้รับประกันวินาศภัยยอมรับช่วงสิทธิได้เท่ากับจำนวนเงินที่ตนได้ใช้ไปแต่ไม่เกินจำนวนวินาศภัยที่แท้จริง
2. อายุความฟ้องคดีรับช่วงสิทธิให้เพิ่มเติมเป็นว่า “ผู้รับประกันภัยมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนจากบุคคลภายนอกได้ภายในอายุความตามมูลหนี้เดิมที่ได้รับช่วงสิทธิมา”
3. ในเรื่องดอกเบี้ยให้เพิ่มเติมว่า “ผู้รับประกันภัยมีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้ นับแต่วันชดเชยค่าสินไหมทดแทน”
4. ในเรื่องสิทธิในซากทรัพย์ ให้เพิ่มเติมบทบัญญัติเป็นดังนี้
  - 4.1 ในกรณีที่ผู้รับประกันภัยได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนแห่งความเสียหายโดยสิ้นเชิง ให้ซากทรัพย์นั้นตกให้แก่ผู้รับประกันภัย
  - 4.2 ในกรณีที่ผู้รับประกันภัยใช้ค่าสินไหมทดแทนเพียงบางส่วน ให้ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิเลือกที่จะรับเอาซากทรัพย์นั้นไว้ หรือมอบซากทรัพย์นั้นแก่ผู้รับประกันภัยไปโดยให้หักราคาซากทรัพย์ออกจากค่าสินไหมทดแทนตามส่วน”

This research aims to understand (1) the principle of subrogation according to insurance against loss in order to compare and contrast subrogation according to the Thai Civil and Commercial Code governing obligations and subrogation with foreign laws of a similar nature; (2) the problems of law enforcement regarding the Thai Civil and Commercial Code, section 880.

The findings indicated that the principle of subrogation according to insurance against loss prescribed in section 880 and subrogation in the Thai Civil and Commercial Code, sections 226, 227 and 229 were similar in that the said sections were issued by virtue of the law. The differences lay in the objectives or legislative intent. The objective of subrogation in accordance with the prescribed obligations was the settlement of such obligations. The aim of subrogation according to insurance against loss is to pay actual compensation. According to section 880 of the Thai law, the loss has to result from a third party only. The

principle of subrogation was similar to that which exists in foreign laws as specified in this research. Enforcement of the law in accordance with section 880 of the Civil and Commercial Code contains certain loopholes. Also, there are some problems regarding a lack of clarity regarding such legal issues as the amount of compensation, the right to sue in the case of subrogation, the right to claim the interest of the insurer and the right to salvage that is insured, etc.

Consequently, the following amendment to section 880 is recommended to ensure that the information contained therein is both complete and clear.

1. With regard to compensation, a clause should be added to the effect that “the insurer should have subrogation equal to the amount spent but not more than the actual amount of loss.”

2. With regard to the right to sue in the case of subrogation, a clause should be added to the effect that “the insurer has the right to claim for subrogation from the third party within the prescription in accordance with the former debt value subrogated.”

3. With regard to interest, a clause should be added to the effect that “the insurer has the right to claim for interest from the day of compensation payment.”

4. With regard to the right to salvage, the following provisions should be added.

- 4.1 In cases in which the insurer pays compensation in full according to the damage, the salvage belongs to the insurer.

- 4.2 In cases in which the insurer pays compensation in part, the insured party has the right to choose to take the salvage or to give the salvage to the insurer and to accept the amount of the value of the salvage from the compensation in due proportion.